

Hét végéig esős marad az idő

Medárd pontosan érkezett

„Ha Medárd napján esik, negyven napig esik” – tartja a közmondás. Olykor beválik a népi időjóslás, olykor nem, mindenesetre a megfigyelésnek tudományos alapja is van. Tegnap, Medárd napján esett, és egész héten esni fog.

A népi megfigyelés által Medárd-naphoz, s az azt követő negyven naphoz kötött időjárás változás sokszor valóban bekövetkezik. A jelenség a dél-, illetve kelet-ázsiai monszonnal bizonyos fokú rokonságot mutat, ám ahhoz képest összehasonlíthatatlanul kevésbé szabályos, és annál sokkalta gyengébb – mondja Koppány György, az SZTE éghajlattani és tájfelldrázi tanszékének nyugalmazott professzora. Ilyenkorra, nyár elejére az óceánhoz képest gyorsabban emelkedő hőmérsékletű szárazföld belseje jócskán fölmelegszik, mert a meleg levegő fölmelegedik, a felszálló légáramlás válik uralkodóvá. A fölmelegedő légtömegek helyére az óceán felől nedves-hűvös levegő érkezik, esőt, lehűlést eredményezve. Ez Kelet-Ázsiában, a monszun elnevezésének „szülőházában”, rendszerint óriási csapadékmennyiséget hoz. Szükség is van erre, a mezőgazdaság évezredek óta a szabályosan bekövetkező monszunjelenségre épült. És ha a monszun olykor mégis elmarad, katasztrofális éhínség alakulhat ki. A mi „monszununk”, a népi időjárás-megfigyelés által Medárd napjához kötött időjárás-változás korántsem hoz anynyi esőt, s egyáltalán nem jelentkezik olyan óraműpontossággal, mint az igazi. Az, hogy pontosan nyolcadikán következzenek be gyökeres időjárási fordulat, mint volt tegnap, egyáltalán nem törvényszerű – hangsúlyozza a professzor.

Ha igaz a népi bölcsesség, negyven napig esni fog

Fotó: Frank Yvette

De azért gyakran bekövetkezik – Jámborné Balog Tünde makói művésztanár Medárd lépésőjén című kötetének egyik novellája érzékletesen ábrázolja is a jelenséget –, ám el is maradhat. Ismét máskor, ha jön eső, június 12. után következik be. Ezt egy másik, népi mondás példázza: „János napja (június 12.) előtt kérjük az esőt, utána már kéretlenül is jön” – idézi a már elhunyt erdélyi szakíró, ifj. Xán-

tus János. Másik, régi népi mondás: „deákok hordozzák az esőt” – ugyanis sokszor akkortájt válik esőssé a nyár, amikor a diákok vakációra indulnak, illetve hazautaznak szüleikhez. És való igaz, nyár elején az átlagnál erősebben csapadékos időjárásunk.

A mostani Medárd mennyire lesz tartós? Ma még több eső esik, s még hidegebb lesz, mint tegnap, csak

10–11 fokig melegszik föl a levegő – mondja Torma Csaba, az Országos Meteorológiai Szolgálat Dél-magyarországi Központjának regionális képviselője. A hidegérzetet ráadásul erős szél is fokozza. Szombaton talán már-már kibukkanhat a felhők közül a nap, az igazi jó idő azonban előreláthatólag csak a jövő hét elején érkezik meg.

F. CS.

Ötvenezer forint a bírság a lejárt szavatosságú termékek darabjéért

Nyáron naponta ellenőriz az ÁNTSZ

Három hét alatt közel nyolcmillió forint bírságot szabtak ki az ÁNTSZ szakemberei az ellenőrzött Csongrád megyei kereskedelmi és vendéglátó-ipari egységekben. Egyetlen lejárt szavatosságú áru 50 ezer forintjába kerül a gondatlan tulajdonosnak.

Minden nyáron fokozott ellenőrzést tart az ÁNTSZ, ez az időszak ugyanis kedvez a kórokozók szaporodásának. Hogy az élelmiszerek mindenhol biztonságosan fogyaszthatók legyenek, napi rendszerességgel jelennek meg az ellenőrök a vendéglátóhelyeken, élelmiszer-kereskedésekben és különféle rendezvényekre kitelepült pecsenyesütőknél. Sok helyre pedig sajnos nem mennek hiába.

Az ÁNTSZ Csongrád Megyei Intézetének nemrég ért véget egy háromhetes akciója, melynek során 7,8 millió forintnyi bírságot szabtak ki.

– Összesen 271 helyszínen tartottunk ellenőrzést, 98 helyen szabálytalanságra bukkantunk – mondta el lapunknak Kiss Edit közegészségügyi osztályvezető. – Ezek közül 88 bolt, 10 pedig vendéglátóhely volt.

Az akció idején elsősorban a minőségmegőrzést, valamint a fogyaszthatósági idő betartatását ellenőrizték. A tapasztalatok azt mutatták, hogy elsősorban a kisebb boltokban fordul elő az, hogy a csomagoláson feltüntetett időpont után is a polcokon hagyják a termékeket. Sokba kerül egyébként a tulajdonosoknak, ha ilyen szabálytalansággal buknak le: minden egyes lejárt termék darabja után minimum 50 ezer forint bírságot kell fizetniük.

Mivel a nagy melegben gyorsabban romlanak az élelmiszerek, a tisztiorvosi szolgálat munkatársai nagy figyelmet fordítanak a hűtésre: a hűtőkapacitást, a megfelelő hőfokot, valamint a szakosított

hűtőtárolást is rendszeresen ellenőrzik. Ezzel kapcsolatban a legtöbb szabálytalanságot a kitelepüléseken találják.

– Ilyen alkalmakkor a szokásosnál nagyobb mennyiségben főznek a konyhán, így nem biztos, hogy elégséges a meglévő hűtőkapacitás. Ezenkívül gondot okozhat a helyszínre szállítás, ugyanis addig is biztosítani kell a hűtést, a rendezvényeken pedig általában nehezebben garantálható az élelmiszer-biztonság – mondta Kiss Edit.

A következő időszakban az ÁNTSZ munkatársai napi rendszerességgel ellenőrzik majd meglepetés-szerűen a boltosokat és vendéglátókat. Munkaidőben és azon túl, hétköznapi és hét végén egyaránt. Ahogy mondják, nem az a céljuk, hogy minél több büntetést szabjanak ki, hanem az, hogy mindenhol biztonságosak legyenek az élelmiszerek.

T. K.

Könyvheti kötözködő

Lehet még újat mondani a könyvek ünnepi kiakodásáról? Évek óta fűrödhettek nagyszerűségében, és viselhetem szerény szegényét, nekem még lehet.

Akik dátumát kitűzték, Medárdot nem ismerték közléről. (Valamikor a szegedi szabadtéri játékokat is úgy indították, hogy a farka se csapkodja már őket, mostanában inkább a biztosítóra ruházzák rá, ha elveri az eső. Az áldozatos néző azonban nem pénzt akar visszakapni, inkább előadást nézni.) Döglesztő meleg is szokott lenni előtte már, meg olyan idő is, amikor legszívesebben subát szedne magára az ember. Vasárnap eső is eseggett, szél is fújogatott. Volt, aki a szombati körülményekhez öltözködött, amikor legszívesebben egy lavór vízben állt volna hűsölési szándékkal, és olyan is volt, aki minden hacukát magára szedett. Akár a könyvek: ilyen is van közöttük, meg olyan is.

Idén városképi jelentőségű változás történt. Szeged városa kinyitotta a bukszáját, és szépen bebútorozta új sátrakkal a Dugonics teret. Jó is volt, szép is volt. Amíg szél se fúj, meg eső se esett. Ebből a két tantárgyból egyszerre kellett vizsgát állnia minden sátnak. Rakásra megbukott mindegyik.

Amióta fölaltatták a fölét, az eső a kisebbik gond. Honnan, honnan se, előteremtődött a legtöbb, és letakarták a könyveket. Saláttát nem is kellett külön ültetni alá, mondom, a könyvek között zöltség is akadt. Igaz, majdnem olyan volt így a kínlat, mintha ablakon át csokolózna valaki, vagy a mézet nyalná üvegen keresztül, de olyan nagyon sok embert nem zavart, mert olyan sokan nem is jártak a téren. A gyöngye lenge szellő is betette azonban a lábát, és keringőzve addig szédítette magát, amíg kapatos nem lett.

Zseniálisnak látszhatott a sátorgyártók előtt, műbogarncos szalagokkal fogatták oda a vásznat a rúdhoz. A tépőzár könnyen és gyorsan kezelhető. Se sátorállításkor, se sátorbontáskor nem kell kifűzgélni meg befűzgélni, néhány gyöngye mozdulat megoldja. Meg a szellet is. A sátorlakásra magukat áldozó ös-könyvárusok vagy az egész oldalal után ugráltak, mert szárnyára kapta a játszi szél, vagy rajzszögekkel akarták rögzíteni a sátorkarókhöz. Dedikálásra ítélt ideiglenes vendége voltam az egyiknek, ott attól rettegetek, az egész alkotmányt elviszi a fejük fölé. Furmányos agyafúrtsággal segítenem kellett. Volt kéznél, rajtam kívül, egy gombolyag madzag, meg egy olló is, primitív leleménnyel úgy odakötöttük a tartókhöz a ponyvát, bele-szédült volna a tervező is, meg a gyártó is, ha látta volna. Hát még a városi megvásárló! Pedig ezért a kötözködésért a kisebbik Kosuth-díjat is ideadhatták volna.

A vízen járó sajkákról akkor derül ki a szivárgás, ha vízre teszik. Minden józan ladikos elkezd foltozni is, szurkozni azonnal. A sátraknál is lenne ezer megoldás, csak azt nem tudom, a garancia karja meddig ér. Jámbor emberek árulják a könyveket, ezt kívánták csak, de ezt nagyon, szinte imába foglalva: azok váltsák föl őket fél napra, akik az egészséget kitáldták.

Hozzájuk is beültem volna.

H. D.

Vegyük észre!

Készült a Magyar Köztársaság Kormányának megbízásából
Lendületben az ország

ÚTRAVALÓ
Nemzeti Ösztöndíjprogram
A tehetség célba ér.

Az Útravaló Ösztöndíjprogram a jó képességű, de hátrányos helyzetű fiatalok továbbtanulását és tanáraik közös munkáját segíti, hogy egyetlen tehetség se kallódjon el. A program részleteiről és a támogatás feltételeiről tájékozódjon gyermeke iskolájában, valamint a www.magyarorszag.hu/utravalo honlapon.

KÖZLEMÉNY

Tájékoztatjuk Tisztelt Ügyfeleinket, hogy az M5-ös autópálya építése miatt – a MOL Rt. karbantartásához kapcsolódóan – a Délalföldi Gázszolgáltató Rt.

2005. július 27-én, 8.00 órától 16.00 óráig

Balástya, Domaszék, Röske, Szatymaz, Szeged-Gyálarét, Szeged-Kiskundorozsma, Szeged-Mihálytelek és Szeged-Subasa

településeket érintően az üzemeltetésében lévő földgázszállító rendszeren

gázszolgáltatási szünettel járó munkálatot végez.

Kérjük Tisztelt Ügyfeleinket, hogy a veszélyhelyzet megelőzése és a zavartalan visszakapcsolás érdekében a fenti időszakban a gázmérő előtti főcsapot zárva tartani és a gázvételzést szüneteltetni szíveskedjenek.

A MOL Rt. és a DÉGÁZ Rt. munkatársai mindent megtesznek annak érdekében, hogy a zavartalan gázellátást mielőbb helyreállítsák. Türelmüket és megértésüket köszönjük!

DÉLALFÖLDI GÁZSZOLGÁLTATÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Délmagyarország
ONLINE
www.delmagyar.hu

**INFORMÁCIÓS
TECHNOLÓGIA**